

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 2Nt/41/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317010489
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petr Kaňa
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4317010489.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kaňu a sudcov JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Štefana Hrvolu v trestnej veci odsúdeného E. I. O., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 18.12.2017, č.k. 2Nt/41/2017-107, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. februára 2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku napadnuté uznesenie z r u š u j e.

Podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku návrh odsúdeného Tomáša I. O., narodeného XX.XX.XXXX v L., trvale bytom L., I. 4, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Nitre,

na povolenie obnovy konania,

podaný proti právoplatnému rozsudku Okresného súdu Levice z 20.12.2016, sp.zn. 2T/133/2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 29.03.2017, č.k. 2To/13/2017-306

s a z a m i e t a,

pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku návrh na povolenie obnovy konania, v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 2T/122/2015, ktorý podal odsúdený E. I. O., zamietol, nakoľko neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení odsúdený sťažnosť (č.l. 106 spisu), ktorú následne písomne odôvodnil prostredníctvom obhajcu (č.l. 118 - 124 spisu).

V jej odôvodnení namietal, že súd I. stupňa nesprávne vyhodnotil skutkový stav a nesprávne rozhodol. Má za to, že boli splnené podmienky obnovy konania v zmysle § 394 odsek 1 Trestného poriadku, pretože vyšli najavo nové skutočnosti ohľadne priebehu skutku, pre ktorý bol odsúdený aj osoby, ktorá ho spáchala.

Svedok V. O., ktorý bol pravdepodobným páchatelom skutku, sa priznal k jeho spáchaniu. Presne uviedol miesto a čas, kde a kedy malo dôjsť k skutku. Presne opísal aj mobilný telefón, ktorý odcudzil poškodenej. Zhodne s poškodenou I. uviedol, že mobilný telefón bol biely a mal zadný kryt so zlatými prvkami, avšak táto skutočnosť nie je uvedená v zápisnici o verejnom zasadnutí. Žiada preto, aby

nadriadený súd zabezpečil na posúdenie tejto skutočnosti zvukový záznam z verejného zasadnutia konaného 30.10.2017. Svedok O. ďalej uviedol, že predtým ako odcudzil mobilný telefón poškodenej, táto bola opitá „na fest“ a plakala, avšak touto skutočnosťou sa súd I. stupňa nezaoberal. Keby zvážil túto možnosť, je možné, že by v tomto prípade neprichádzalo do úvahy pripustiť dôveryhodnosť poškodenej a znalecký posudok vyhotovený PhDr. Zuzanou Bielikovou.

Svedok A. W., ktorý bol priamym svedkom incidentu, uviedol, že išiel so svedkom O. smerom na stanicu na mieste spáchania skutku a pamätá si na „nejaký mobilný telefón“, čo mal svedok O.k v ruke. K uvedenému incidentu sa bližšie nevedel vyjadriť, pretože bol v čase spáchania skutku pod vplyvom alkoholu.

Svedkovia V. A. a L. Z. presne popísali skutok, ktorým sa chválil ich kamarát - svedok O.. V podstatných okolnostiach sú ich výpovede zhodné s výpoveďou svedka O.. Títo svedkovia presne uviedli okolnosti skutku, ktorý sa odsúdenému kladie za vinu a v podstatných skutočnostiach vypovedajú zhodne. Nerozporne popísali a uviedli, že svedok O. sa im chválil tým, že odcudzil mobilný telefón iPhone opitej žene, ktorá plakala.

Uvedené skutočnosti - výpovede svedkov V. O., A. W., V. A. a L. Z. je potrebné považovať za skutočnosti súdu skôr neznáme, ktoré sú spôsobilé privodiť iné rozhodnutie o jeho vine. Počas celého konania pritom opakovane sám uvádzal, že sa nedopustil skutku, ktorý sa mu kladie za vinu.

Z § 394 odsek 1 Trestného poriadku jasne vyplýva, že súd v konaní o povolení obnovy konania nemôže vyhodnocovať a vykonávať nové dôkazy takým spôsobom, ako by sa to malo robiť v základnom konaní. V tomto prípade ide o to, že keď sa objaví dôkaz alebo skutočnosť, ktoré v sebe obsahujú len potenciú zmeniť pôvodné rozhodnutie, mala by byť obnova konania povolená a daná tak šanca na spravodlivé rozhodnutie. Špeciálne v tomto prípade, keď v pôvodnom konaní bol odsúdený len na základe jediného priameho dôkazu, a to výpovede samotnej poškodenej I.. Chabú dôkaznú situáciu v základnom konaní dokresľuje aj fakt, že súd I. stupňa sa v tomto konaní vôbec nezaoberal tou skutočnosťou, že v čase spáchania skutku bola poškodená pod vplyvom alkoholu, o ktorom existuje aj záznam o dychovej skúške poškodenej ako oznamovateľky trestného činu lúpeže.

Hoci svedok O. nie je práve najdôveryhodnejšou osobou, nakoľko opisoval skutok rôznymi spôsobmi, to však predsa samé osebe neznamena, že mobilný telefón neodcudzil práve on. To, že opisoval skutok rôznymi spôsobmi, môže len znamenať to, že je to človek možno povrchný, možno si nepamätá, alebo sa možno rád chváli. Práve v základnom konaní, ktoré by sa obnovilo, by súd mohol podrobne preskúmať výpoveď tohto nového svedka, či už znaleckým posudkom z odboru psychológie alebo psychiatrie alebo samotnou konfrontáciou medzi svedkami, pretože aj na poslednom verejnom zasadnutí konanom dňa 18.12.2017 vyvstala takáto potreba, nakoľko sa objavili rozpory vo výpovedi svedkov Z. a O..

Úlohou súdu pri rozhodovaní o povolení obnovy konania nebolo vykonať dokazovanie v rozsahu ako na hlavnom pojednávaní, ale zistiť a ustáliť, či dôkazy súdu skôr neznáme sú spôsobilé odôvodniť prípadne iné rozhodnutie o vine v obnovenom konaní.

Prokurátor sa stotožnil so znaleckým posudkom PhDr. Zuzany Bielikovej, ktorá vyhodnotila výpoveď poškodenej Ing. K. I. za vierohodnú, jasnú, zrozumiteľnú a bez rozporov a to napriek skutočnosti, že odsúdený od začiatku vinu popieral a tiež napriek tomu, že samotná poškodená bola v čase kedy oznamovala trestný čin pod vplyvom návykovej látky a mohlo dôjsť k tomu, že si skutočne nepamätala alebo nevedela rozpoznať totožnosť skutočného páchatel'a.

Z výsluchu svedka npor. P. W., ktorý vykonával operatívne pátranie a vypočúval svedkov ku skutku, boli vyhotovené úradné záznamy. Samotná poškodená pripustila, že je možné, že sa zmýlila v označení jeho ako páchatel'a. Ďalej svedok W. uviedol, že iná krádež telefónu v deň spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, nahlásená nebola.

Svedok O. a on ako odsúdený majú podobný vzhľad a približne rovnakú výšku a váhu, čo je navonok viditeľné. Súd I. stupňa vôbec nebral ohľad na to, že poškodená sa v skutočnosti mohla zmýliť v osobe páchatel'a skutku aj vzhľadom k tomu, že obaja majú viditeľne podobné črty tváre a postavu a tiež, že miesto, kde bol skutok spáchaný, nebolo poriadne osvetlené. Dokonca na fotografiách, ktoré poškodená pripojila do spisu má svedok O. totožnú mikinu ako odsúdený. Ako dôkaz pripája fotografiu svedka O. v čase, kedy mal mikinu aj odsúdený.

Je toho názoru, že súd I. stupňa nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnil napadnuté uznesenie. Toto je nepreskúmateľné a preto nezákonné.

Navrhol preto, aby nadriadený súd sťažnosti v celom rozsahu vyhovel. Napadnuté uznesenie zrušil a povolil obnovu konania. Zároveň žiada, aby súd prerušil jeho výkon trestu odňatia slobody až do konečného rozhodnutia vo veci.

Krajský súd v Nitre na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná, avšak len pre formálnu chybu, ktorej sa súd I. stupňa dopustil pri formulácii napadnutého výroku, nie však zo sťažnostných dôvodov.

Podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo (okrem iného aj) právoplatným rozsudkom, sa povolí ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Nadriadený súd poukazuje na to, že konanie o návrhu na povolenie obnovy konania sa obmedzuje na zistenie, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy uvedené v citovanom zákonom ustanovení. Z hľadiska splnenia podmienok pre povolenie obnovy konania nie je rozhodujúce, či o skutočnostiach alebo o dôkazoch, ktoré sa v návrhu uplatňujú, vedel navrhovateľ, ale či tieto skutočnosti alebo dôkazy boli alebo neboli skôr súdu známe. Skutočnosťou predtým neznámou sa rozumie objektívne existujúci jav, ktorý je v tej istej veci dôkazom, a ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Nové skutočnosti v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania treba preukázať novými dôkazmi. Predtým neznámym dôkazom sa rozumie predovšetkým dôkaz, ktorý nebol vykonaný v pôvodnom konaní (môže to byť aj výpoveď predtým nevypočutého svedka), ale aj dôkaz síce v pôvodnom konaní vykonaný, ale s novým obsahom (napr. zmena výpovede v pôvodnom konaní vypočutého svedka). Za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré možno zistiť z obsahu spisov. V konaní o návrhu na povolenie obnovy konania súd nemôže preskúmavať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní, nakoľko, ako je zrejmé aj z § 394 odsek 1 Trestného poriadku, inštitút obnovy konania ako mimoriadny opravný prostriedok slúži primárne na nápravu rozhodnutí, ktoré sú nesprávne preto, že boli urobené na základe nesprávnych skutkových zistení (práve ako dôsledku nezohľadnenia dôkazov a skutočností súdu skôr neznámých).

Existencia nových skutočností a dôkazov súdu v pôvodnom konaní neznámých je pritom len jednou z podmienok pre povolenie obnovy konania, pretože, aby bolo možné obnovu konania povoliť, je nevyhnutné (ako to vyplýva z § 394 odsek 1 Trestného poriadku), aby k nej pristúpila aj ďalšia podmienka, že ide o skutočnosti a dôkazy spôsobilé samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste.

Odsúdený bol v pôvodnom konaní, rozhodnutiami uvedenými vo výroku tohto uznesenia, právoplatne odsúdený pre zločin lúpeže spolupáchatel'stvom podľa § 20 k § 188 odsek 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

po tom, čo dňa 28.03.2015 v čase o 02.00 h odišla Ing. K. I. z podniku Brawo v Leviciach domov na adresu Levice, Z. XX a o 02.30 h si chcela otvoriť vchodové dvere, pričom v jednej ruke držala mobilný telefón Iphone Gold s5 T. XXXXXXXXXXXXXXXX a v druhej kľúče od vchodu, pristúpil k nej, chytil jej tento telefón a povedal, že jej pomôže, Ing. K. I. pustila z druhej ruky kľúče a obidvoma rukami chytila telefón, ktorý sa jej snažil obidvoma rukami zobrať, čomu sa ona bránila slovami „pusti to, čo robíš, nechaj ma“ a ťahala si ho k sebe a takto sa niekoľkokrát naťahovali o mobilný telefón, pričom prišiel z pravej strany nestotožnený nezistený ďalší muž, ktorý do Ing. K. I. strčil a ako padala na chrbát, tak jej E. I. O. telefón vytrhol z rúk a obaja odtiaľ ušli preč, pričom pri páde na zem si udrela hlavu, čím jej boli spôsobené povrchové odreniny na hlave vzadu vľavo s predpokladanou dobou liečenia do 7 dní a škoda odcudzením mobilného telefónu vo výške 700,- Eur.

Za to mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a v adhéznom konaní bol zaviazaný na náhradu škody poškodeným subjektom.

Návrh na povolenie obnovy konania vyplynul zo skutočností, ktoré v rámci svojej služobnej činnosti zistil príslušník Policajného zboru Roman W., primárne od svedka L. Z., ktorý mu mal oznámiť, že skutok, pre ktorý bol odsúdený E. I. O. mal v skutočnosti spáchať V. O., na podklade čoho v rámci vlastnej operatívnej

činnosti vypočul (vo forme úradných záznamov) ďalšie na veci zainteresované osoby a zistené poznatky oznámil príslušnej prokuratúre, ktorá o nich v ďalšom postupe informovala odsúdeného o možnosti podať na ich podklade návrh na povolenie obnovy konania, čo odsúdený aj učinil.

S ohľadom na závažnosť indície o možnom inom páchatelovi trestného činu, pre ktorý bol odsúdený E. I. O., súd I. stupňa vykonal na verejnom zasadnutí rozsiahle dokazovanie vychádzajúc z uvedených operatívnych informácií (o ktoré odsúdený opieral návrh), tieto pri hodnotení dôkazov podrobil dôslednej analýze vo vzťahu k splneniu podmienok obnovy konania podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku a na tom podklade dospel k správneému záveru, že tieto podmienky splnené neboli, pričom svoje úvahy odôvodňujúce zamietnutie návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania v dostatočnom rozsahu a kvalite formuloval v odôvodnení napadnutého uznesenia a ktoré aj nadriadený súd hodnotí ako logické a správne a preto bez potreby opakovania argumentácie súdu I. stupňa na túto v podrobnostiach odkazuje.

V reakcii na sťažnostné námietky, nadriadený súd zdôrazňuje, že vykonaným dokazovaním pôvodná indícia, že posudzovaného trestného činu lúpeže sa dopustil svedok V. O. sa nepotvrdila tak, aby bola dôkazne spochybnená vina odsúdeného, vychádzajúc z výpovedí V. O. v spojení s podpornými svedeckými výpoveďami A. W., V. A. a L. Z., ako aj zohľadňujúc výpoveď poškodenej, vrátane konfrontácie poškodenej a svedka O..

Svedok V. O. v podstate usvedčujúci seba z protiprávneho konania z uvedeného dňa, kedy mal nejakej žene odcudziť mobilný telefón, vlastné konanie popísal niekoľkonásobne v podstatných okolnostiach rozporuplným spôsobom.

Už v prvotnom vyjadrení policajtovi W. uvádzal, že „v roku 2015 asi v mesiaci marec“ mal „nejakému dievčaťu“ s ktorým komunikoval (mala plakať a hovoriť o problémoch s frajerom) „zobrať mobilný telefón z kabelky v čase, keď kľúčom otvárala dvere od činžiaku.“

Na verejnom zasadnutí z 18.09.2017 ako svedok vypovedal, že „telefón zobral nejakej opitej slečne, ktorej vypadol z kabelky, oni (so A. W.) ho zobrali zo zeme, boli opití, bolo im to jedno, telefón rozbili. Telefón si aj odfoťil.“

Na verejnom zasadnutí z 30.10.2017 pri konfrontácii s poškodenou uviedol, že „telefón poškodenej zobrali (so A. W.) z kabelky, keď išla po ulici a dotelefonovala.“

Vo vzťahu k poškodenej sa svedok O. vyjadril tak, že „ju nepozná, nepamätá si ju ... tá pani mala tmavšie vlasy... kabelka mala rozmery 30 cm.“

Pri odstraňovaní rozporov v jeho svedeckých výpoveďach na verejných zasadnutiach sa vyjadril tak, že „sa o tom rozprával s W. a zhodli sa, že telefón jej zobrali z kabelky... Nevie povedať či to bola poškodená.“

Oproti tomu poškodená opätovne, a to aj pri konfrontácii so svedkom O. zotrvala na spôsobe spáchania skutku tak, ako ho opisovala počas celého aj pôvodného konania, uviedla, že svedka O. nikdy nevidela. C. mala malú. Vlasy v danej dobe mala ešte viac blond ako aktuálne (nie tmavšie), čo dokladovala aj fotografiou z relevantného obdobia. Telefón na fotografii zabezpečenej od svedka O. nie je jej, čo vysvetlila iným sfarbením rámu aj zadnej časti mobilu (pozorovateľným aj zo zadokumentovaných fotografií).

Naopak zotrvala na tom, že páchatelom lúpeže bol odsúdený E. I. O..

Svedok W. skutočnosti uvádzané svedkom O. nepotvrdil - nevedel sa vyjadriť k odcudzeniu mobilu svedkom O. a nepotvrdil ani vlastnú spoluúčasť na ňom v zmysle výpovedí svedka O..

Svedkovia A. a Z. potvrdzovali, že sa im svedok O. mal chváliť s odcudzením telefónu, ktorý im mal aj ukazovať - svedok A. uvádzal, že sa tak stalo na vlakovej stanici v Leviciach, zatiaľ čo svedok Števkov uvádzal, že to bolo pri tanku pri reštaurácii Koliba v Kalnej nad Hronom.

Z takto vykonaného dokazovania dospel súd I. stupňa k správneému záveru, že neboli splnené podmienky obnovy konania. K skutočnostiam uvádzaným svedkom O. totiž nie je možné zaujať relevantný záver ani k otázke, či sa skutok, ktorý popisuje vôbec stal, a teda ani k tomu, v prípade že sa stal, akým spôsobom, v akom čase a vo vzťahu k akej osobe a či vôbec popisuje skutok totožný so skutkom, ktorý je predmetom posudzovaného trestného konania. Sám svedok O. poškodenú neopoznal, neidentifikoval ako obeť svojho konania, rovnako ako ona nespoznala jeho osobu ako osobu páchatela. Jeho inak viacnásobne rozporuplné vyjadrenie ohľadne spôsobu spáchania ním opisovaného „odcudzenia telefónu“ žiadny ďalší svedok, a to ani jednu z ním uvádzaných verzií, nepotvrdil.

Celkom nepriliehavé je aj spochybňovanie hodnovernosti poškodenej. Táto počas celého konania, aj pôvodného aj konania o návrhu na povolenie obnovy konania, presvedčivo usvedčuje odsúdeného zo spáchania posudzovaného skutku. Jej hodnovernosť nepodporujú len vlastné nerozporné svedecké výpovede a závery znaleckého psychologického posudku k jej osobe, ale i spôsob, ktorým sa sama podieľala na odhalení páchatel'a činu, ktorého bola obeťou. V čase po skutku páchatel'a vedela výzorom popísať (bol realizovaný aj tzv. identikit), následne vedomá si toho, že ide o osobu, ktorú tzv. z videnia pozná z pohostinstiev, vypátrala prostredníctvom fotografií na sociálnych sieťach a následne aj pri osobnom kontakte bez pochybností odsúdeného označila za páchatel'a posudzovaného trestného činu.

Rozporuplný dôkazný stav, ktorý vyplynul z dokazovania na verejnom zasadnutí, nespochybňuje vinu odsúdeného a tvrdenie sťažovateľa, že postačuje na povolenie obnovy konania, tak neobstojí.

Súd I. stupňa vykonal rozsiahle dokazovanie zamerané na splnenie podmienok na povolenie obnovy konania, ktoré bolo nevyhnutné už len z pohľadu výnimočnosti povolenia obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku tak, aby nebolo bezdôvodne na podklade tohto inštitútu zasahované do už právoplatným súdnym rozhodnutím v trestnom konaní.

Nepochybne odsúdený navrhol vo svojom návrhu dôkazy súdu skôr, t.j. v pôvodnom konaní neznáme, avšak z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by mali dôkaznú relevanciu k skutku, pre ktorý bol E. I. O. právoplatne odsúdený, a teda nešlo o dôkazy, ktoré by boli spôsobilé v spojení s dôkazmi v pôvodnom konaní známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného.

Na tom základe nadriadený súd konštatuje, že súd I. stupňa v konečnom dôsledku rozhodol správne, keď návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol.

Nadriadený súd však vytýka súdu I. stupňa spôsob formulácie výroku napadnutého uznesenia, ktorý nezohľadňuje fakt, že návrh na povolenie obnovy konania ako mimoriadny opravný prostriedok smeruje proti konkrétnemu rozhodnutiu, a preto je vo výroku potrebné výslovne identifikovať rozhodnutie alebo rozhodnutia, ktorými bolo právoplatne skončené trestné stíhanie, ktorého obnovy sa navrhovateľ domáha, t.j. v danom prípade prvostupňové aj odvolacie rozhodnutia, ktoré na seba nadväzujú a tvoria jeden celok.

Navyše súd I. stupňa vo výroku napadnutého uznesenia pochybil aj v nesprávnom uvedení spisovej značky predmetnej trestnej veci „2T/122/2015“, keď správne ide o sp.zn. 2T/133/2015.

Len z tohto dôvodu nadriadený súd postupom podľa § 194 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku o zamietnutí návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania spôsobom vyplývajúcim z výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.